

Vantaan tekninen lautakunta
Asematie 7
01300 Vantaa

VANTAAN KAUPUNKI Kirjaamo	
SAAPUNUT	02.02.2015
VD/233/10.03.02.0/2015	
Dn:o	

Valitus Hakunilan harjoitusjalkapallohallin hankesuunnitelmasta

Asianosaisina, Nissbackan kartanon veistospuiston edunvalvojina teemme valituksen tyytymättöminä suunnitelman hyväksymispäätöksestä, joka toteutettiin hämäävästi kaksiosaisena, toisistaan irrallaan: urheilupuistoalueen ratkaisuna ja kuplahallin sijoittamisratkaisuna, vaikka nämä liittyvät elimellisesti yhteen.

Valituksemme koskee ensisijaisesti tavoitetta rakentaa urheilupuistoon **vastoin aiempia määritelmiä** ("alueen luonteen säilyttäminen mahdollisimman avoimena siten, että haitalliset vaikutukset urheilupuistoon ja sen lähialueen kulttuurimaisemaan saadaan minimoitua", 17§Hakunilan urheilupuiston ja Kormuniitynojan yleissuunnitelman hyväksyminen VD/9398/10.03.01.00/2014) massiivinen rakenne, jo paikalla olevaa koulurakennusta korkeampi ja viheralueeksi julistetun aluekokonaisuuden visuaalisesti tarvelevä/ leimaava/ hallitseva kolossi. (vrt. teollisuusalue)

Urheilupuiston yleissuunnitelman ja kuplahallin hankesuunnitelman käsitteleminen irrallaan toisistaan on ristiriitaista, sillä suunniteltu kuplahalli sijoittuu rajanaapurin (koulu) alueeseen, liittyen sekä funktiona kautta että optisesti urheilupuistoon, ja täten kaikki urheilupuistoa koskevat, ympäristöesteettiset, eettiset tavoitteet sitovat myös olennaisesti kuplahalli-suunnitelmaa.

Urheilupuisto sijaitsee keskellä kulttuurihistoriallista aluekokonaisuutta johon liittyvät suojelukohteina restauroidut Hakunilan kartanon alue, Nissbackan kartanon restauroitu raunio ja kansallisesti merkityksellinen kansainvälisesti huomioitu (katso Rönkkö & Sepänmaa) veistospuisto lähestymisalueidensa huomioitavuus velvoitteet muistaen.

Alkuperäiseen urheilukentän- ja puiston konseptiin kuuluu säilyttää alue avoimena ulkotilassa tapahtuvalle urheilulle omistettuna tilana, jossa ei olisi kiinteitä rakenteita. Alue perustettiin poikkeuskaavapäätöksellä yleiskaavan suojelualueelle/suojelualueen reunalle. Suunnittelun veloitettiin noudattavan aiempaa konseptia: alueen on säilytettävä aiempi laaksomainen, matala profiilinsa, siten samalla omaa edellytykset ulkotiloissa tapahtuvaan urheilutoimintaan, **eikä alueelle tule rakentaa historialliseen maisemaan kuulumattomia rakennuksia tai rakenteita.**

Suunniteltu kuplahalli ottaa massiivisen kokonsa, oudon muotonsa ja ulkoisen olemuksensa johdosta hallitsevan roolin eikä sitä voi pitää maisemaan sopivana ja sen tunnustettua ympäristö-esteettistä statusta ylläpitävänä rakenteena. Mielestämme yleissuunnitelmassa ei ole noudatettu 9.11.1994 päivätyn Asemakaavan (kaava-alueen numero 940600) määräyksiä koskien YO-merkittyjä alueita (koulun alue, johon kuplahalli on suunnitteilla), "Uudisrakennuksen / -rakennelmien tai olemassa olevaan rakennukseen / rakennelmaan tehtävien muutosten sopeutumiseen kaupunkikuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.") Mielestämme aiemmin vaihtoehtona esitetty Koivukylä ELMO olisi keskeisen sijaintinsa vuoksi parempi kaikin tavoin.

Vaikka kyseessä on luonteeltaan väliaikainen rakennelma (onko oikein pitää sitä "väliaikaisena", jos on tarkoitus jatkaa talvesta talveen), sisältää se pysyviä rakenteita

(varasto-, wc- ja tekniset tilat), jotka olennaisesti muuttavat urheilupuiston maisemallista ilmettä, täten vaikuttaen myös suojeltuun maisemaan; katkaisten yhteyden Håkansbölen kartanon ja Sotungin kylän valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen välillä (RKY 2009, YM), sekä Sotungin laakson ja Nissbackan kartanon maisemallisesti ja kyläkuvaluullisesti arvokkaiden alueiden (Vantaan yleiskaava 2007) välillä.

Suomen Ladun kutsuvierastilaisuudessa in corpore; Nissbackassa 1.7.2011 eläkkeelle siirtyvä kaupunginjohtaja Juhani Paajanen vakuutti vierailleen, että koko Sotungin laakso, Nissbackan ympäristö mukaan lukien, tullaan säilyttämään kokonaisuutenaan viheralueena.

Ympäristöestetiikan akatemiaprofessori Yrjö Sepänmaa on kirjoituksissaan sekä yleisesti että spesifisti Nissbackaan liittyen korostanut näkymiä suojelukohteisiin ja suojelukohteista. Unesco niin ikään suosittaa sisällyttämään lähestymisalueet suojelukohteisiin, taaten näin hauraan kulttuurihistoriallisen kohteen säilymisen urbaanissa kontekstissa:

”Teokset taiteellistavat ympäristöänsä. Vaikutusta ei voida mitata mittanauhalla, ei tehdä metrimääräistä eroa lähi- ja kaukonäkymään, vaan teoksista ja kartanonpuistosta tulee symbolinen kiinne kohta, seudun visuaalinen huippu ja kokoava keskus. Kun siis on ratkaistavana kiista siitä, mikä osa ympäristöstä kuuluu teokseen ja sille relevanttiin maisemaan, on taiteilijan sana painavin: hän päättää mihin asti teoksensa ulottaa ja millaisen suojavyöhykkeen ja siirtymäalueen se tarvitsee.
[....]

Puiston säilyttäminen ja kehittäminen vanhan asutuksen juuria ja kulttuuriperintöä vaalien alueella, joka – jo nyt suhteellisen tiiviisti ja osittain arkkitehtonisesti kunnianhimoittomasti rakennettuna – tarvitsee kohotukseksi visuaalista väljyyttä ja virkistyskäyttöön jäävää tilaa. Veistospuiston ja sen ympäristön välillä on symbioottinen suhde: **täysipainoisesti eläkkeeseen ja kukoistaakseen puisto vaatii sitä tukevaa ympäristöä**, mutta antaa myös vastineeksi arvokkaan lisän ympäristölle laajemmaltikin. **Valitettavasti puistoa voidaan helposti vahingoittaa siihen fyysisesti koskematta: turmelemalla sen ympäristö.** Siksi taiteilijalla on kirjelmässään ilmaisema oikeutettu intressi ja huoli siitä, mitä hänen oman välittömän reviirinsä ulkopuolella tapahtuu.”
[....]

Nissbackaa laajemmin on alueen kehitykselle eduksi, että suunnittelussa kiinnitetään erityinen huomio Suomen vanhimpiin kuuluvan viljelysmaiseman hienovaraiseen ja kunnioittavaan käsittelyyn sekä alueen luonnon että luonnonmuistomerkkien vaalimiseen.

[....]

Alue on kulttuuri- ja luonnonmuistomerkkien yhtenäisesti muodostama kokonaisuus. Sellaisena sen rajat ovat tietenkin käsitteellisesti avoimet: itse puisto on arvokkaiden kohteiden muodostama tihentymä ja keskittymä, mutta **samanluonteisia arvoja on alueen maisemassa laajemmaltikin.** Siksi siirtymät varsinaisesti kartanonpuistosta lähi- ja kaukoympäristöön täytyy säilyttää liukuvina ja pehmeinä. Ei ole kovin mielekästä puhua metrimääräistä, sillä kaikki nähtävä, kuultava ja muin astein koettava vaikuttaa. **Pieniltäkin tuntuvat häiriötekijät saattavat taiteellis-esteettisessä mielessä olla kokonaisuudelle kohtalokkaita.** Ratkaisut täytyy tehdä havaintokyvyn herkkyyttä ja kulttuuriarvojen tuntemusta kunnioittaen.”

- Ympäristöestetiikan Akatemiaprofessori Yrjö Sepänmaa Nissbackaa koskevassa lausunnossaan 6.8.2001

Nissbacka on historiallisesti kuulunut Sotungin maisemallisena kokonaisuutena suojeltuun kulttuurimaiseman ja yhteys laaksoon toiseen kartanoon on elimellinen osaa alueen kulttuurihistoriaa.

Suunniteltu kuplahalli ajaa kiilan näiden kolmen väliin, ja vaikka nyt suunniteltava rakenne on luonteeltaan ”väliaikainen”, eivät sen seuraukset ja implikaatiot ole väliaikaisia.

Tehtyä ei saa tekemättömäksi, ja tästä syystä vastustamme suunniteltua kuplahallia.

Kyseessä ei ole pelkästään lähestymisalue Nissbackan suojeltuihin osiin, vaan myös Sotungin maisemallisena kokonaisuutena suojeltuun kylään. Taajamaraja kulkee aivan suunnitellun kuplahallin kohdalla, eikä täten huomio vaatimusta lähestymisalueesta suojelukohteeseen.

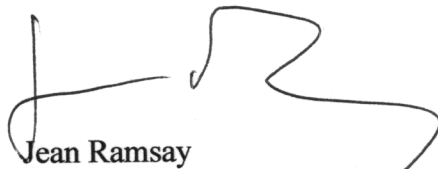
(Lopuksi huomautus jakelussa käytetystä kartasta, joka jakaa Nissbackan alueesta väärää tietoa asujaimistolle, aiheuttaen monimuotoista häiriökäyttämistä.

Maanomistajan vaatimuksesta luonnonsuojelulailla rauhoitettu kilpikaarnamännikkö tulee merkitä alueeseen kuuluvaksi edelleen, samoin pohjoissivun taimmainen veistoskenttä ja alueen läpi kulkeva kevyttierasitteinen soratie kuuluu merkitä alueen hallintaan selvästi kuuluvaksi.)

Nissbackassa 29.1.2015,

Laila Pullinen
professori, kuvanveistäjä

Jean Ramsay
kuraattori, vapaa toimittaja, kääntäjä